

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره چاپ ۴۶۰

شماره ثبت ۲۵۲

دوره دهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۶/۱/۲۰

یک شوری

لایحه مالیات بر ارزش افزوده

کمیسیون‌های ارجاعی

اقتصادی

اصلی:

اجتماعی - انرژی - برنامه و بودجه و محاسبات -
شوراها و امور داخلی کشور - صنایع و معادن -
عمران - قضائی و حقوقی - کشاورزی، آب و منابع
طبیعی

فرعی:

لایحه مالیات بر ارزش افزوده که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۲۶ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

نظر به دستاوردهای قابل توجه اجرای قانون آزمایشی مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ در ایجاد ظرفیت های بالقوه درآمدی برای دولت، شهرداری ها و دهیاری ها و نقش آفرینی در شفاف سازی زنجیره مبادلات اقتصادی کشور و وصول مالیات به طور واقعی و نتیجتاً کاهش وابستگی بودجه کشور به درآمدهای نفتی و به منظور رفع ابهامات و چالش های به دست آمده از اجرای قانون یادشده و تکمیل احکام آن در زمینه ضمانت اجراها و روزآمدسازی مشمولین، مصادیق، فرآیند و نحوه دریافت مالیات های مربوط، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می گردد:

عنوان لایحه:

مالیات بر ارزش افزوده

فصل اول - کلیات، تعاریف و دامنه شمول

ماده ۱- مفاهیم و اصطلاحات به کار رفته در این قانون، دارای تعاریف زیر می باشند:

الف- کالا: هر نوع اموال منقول و غیرمنقول که قابل مبادله باشد. حامل های انرژی و همچنین انواع گاز و آب در حکم کالا محسوب می گردند. پول رایج جمهوری اسلامی ایران و همچنین پول رایج کشورهای خارجی کالا محسوب نمی شود.

ب- عرضه کالا: انتقال کالا از طریق هر نوع معامله

ج- عرضه کالا به خود: کالاهایی که توسط مؤدی خریداری، تحصیل یا تولید می شوند و برای استفاده شغلی یا مصارف

شخصی برداشته می شوند.

د- ارائه خدمت: انجام خدمات برای غیر در قبال مابه ازاء

ه- واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور یا از مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به قلمرو

گمرکی کشور

- و- صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی
- ز- مالیات فروش: مالیات بر عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول در یک دوره معین
- ح- مالیات خرید: مالیات بر خرید کالاها و خدمات مشمول که مؤدیان برای فعالیتهای اقتصادی خود در یک دوره معین با رعایت این قانون پرداخت می نمایند.
- ط- مالیات بر ارزش افزوده: مالیات فروش پس از کسر مالیات خرید در یک دوره معین.
- ی- مالیات: مالیات بر ارزش افزوده، مگر در مواردی که عنوان دیگری داشته باشد.
- ک- نرخ مالیات: نرخ مالیات بر فروش کالا و ارائه خدمت و واردات آنها
- ل- قانون مالیاتهای مستقیم: قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۰۳ و اصلاحات بعدی آن
- م- سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور
- ن- مؤدی: شخصی است که به عرضه کالا و ارائه خدمت و واردات و صادرات آنها مبادرت می نماید. اشخاص به ترتیبی که سازمان تعیین و اعلام می کند مؤدی محسوب و مشمول تکالیف مقرر در این قانون می شوند.
- س- حد آستانه: میزانی از فروش یا درآمد سالانه مؤدیان است که شاخص تعیین شمول مؤدیان برای فراخوان و اجرای این قانون می باشد. تعیین حد آستانه برای مؤدیان و تغییرات بعدی آن با پیشنهاد سازمان و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.
- تبصره- واحدهای تولیدی و معدنی قبل از بهره برداری که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی ربط می باشند و همچنین، صادرکنندگان و واردکنندگان به عنوان مؤدی شناخته شده و بدون حد آستانه مشمول اجرای قانون خواهند بود.
- ع- سال مالیاتی: یک سال شمسی است که به چهار دوره مالیاتی سه ماهه تقسیم می شود. در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی می شود.
- ف- خدمات مالی و اعتباری: دریافت سپرده و به کارگیری آن در قالب اعطای تسهیلات و یا ایجاد اعتبار در چهارچوب قانون پولی و بانکی کشور، قانون عملیات بانکی بدون ربا و مصوبات شورای پول و اعتبار و نیز انتقال وجه و خرید و فروش ارز اعم از نقدی یا حواله ای
- ص- خدمات واسپاری (لیزینگ): اعطای تسهیلات در چهارچوب قرارداد اجاره و فروش اقساطی برای واگذاری اموال منقول و غیرمنقول مورد تقاضا به مشتریان
- ق- معافیت مالیاتی: عدم تعلق مالیات بر عرضه کالاها و ارائه خدمات. در این صورت مالیات خرید نهادهای مربوط به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی در قیمت تمام شده منظور می شود.
- ماده ۲-** عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و همچنین واردات و صادرات آنها مشمول مقررات این قانون می باشد.
- تبصره ۱- کالاها مشمول مالیات موضوع این قانون که توسط مؤدی (اشخاص حقیقی) خریداری، تحصیل یا تولید می شود، در صورتی که برای مصارف شخصی برداشته شود عرضه کالا به خود محسوب می شود و مشمول مالیات خواهد شد. در صورتی که عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد مشمول مالیات نخواهد شد.
- تبصره ۲- معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از طرف هر یک از متعاملین محسوب می شود و مشمول مقررات این قانون می باشد.

ماده ۳- تاریخ تعلق مالیات به شرح ذیل است:

- الف- در مورد عرضه کالا: تاریخ صورتحساب، تاریخ تحویل و یا تاریخ تحقق معامله، هر یک که مقدم باشد؛
- ب- در مورد عرضه کالا به خود: تاریخ برداشت برای مصارف شخصی؛
- ج- در مورد معاوضه: تاریخ معاوضه؛
- د- در مورد ارائه خدمات: تاریخ صورتحساب یا تاریخ ارائه خدمت، هر یک که مقدم باشد؛
- ه- در مورد پیمانکاری: تاریخ پرداخت علی الحساب و یا تاریخ تأیید صورت وضعیت، هر یک که مقدم باشد؛
- و- در مورد صادرات کالا: تاریخ صدور به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی؛
- ز- در مورد واردات کالا: تاریخ ترخیص کالا از گمرک؛ در مورد کالای متروکه، تاریخ ترخیص نهایی از گمرک؛
- ح- در مورد واردات خدمت: تاریخ ثبت در دفاتر و یا تاریخ پرداخت مابه‌ازاء، هر یک که مقدم باشد؛
- ط- در مورد صادرات خدمت: تاریخ صدور صورتحساب و یا دریافت مابه‌ازاء، هر یک که مقدم باشد؛
- ی- در مورد فروش آب و برق و گاز و تلفن به مشترکین: تاریخ صورتحساب (قبوض)؛
- ک- در موارد دیگر که به پیشنهاد سازمان به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد: تاریخ صورتحساب؛

فصل دوم- معافیت‌ها

ماده ۴- عرضه کالاها و ارائه خدمات مشروح زیر و واردات آنها از پرداخت مالیات معاف می‌باشد:

الف- کالاها

- ۱- محصولات کشاورزی فرآوری نشده (بسته‌بندی، انجماد، پاک کردن، درجه‌بندی، پوست‌گیری و خشک کردن، از نظر این قانون فرآوری محسوب نمی‌گردد) به استثنای چوب خام داخلی؛
  - ۲- دام و طیور زنده و آبزیان، زنبور عسل، نوغان و پيله ابریشم؛
  - ۳- خوراک دام و طیور و آبزیان؛
  - ۴- کود، بذر، نهال و سم؛
  - ۵- آب مصارف کشاورزی؛
  - ۶- آرد خبازی، نان (صنعتی و سنتی)، گوشت، تخم ماکیان و پرندگان، انواع ماکارونی، برنج، حبوبات، پروتئین سویا، شیر، ماست، پنیر و شیر خشک؛
  - ۷- خمیر کاغذ و کاغذ باطله، کتاب، روزنامه، مجله و نشریات (کاغذی و الکترونیکی) انواع دفاتر تحریر و کاغذ چاپ و تحریر.
- تبصره - خدمات آگهی و تبلیغات از حکم این ماده مستثنی است.
- ۸- کالاهای اهدائی به صورت بلاعوض به وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، مؤسسات خیریه و حوزه‌های علمیه با تأیید هیأت وزیران؛
  - ۹- کالاهای وارده همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق مقررات صادرات و واردات؛

۱۰- اموال غیر منقول، اعم از عین و منفعت؛ این معافیت قابل تسری به ارائه خدمات هتلداری، انبارداری، غرفه‌های نمایشگاهی و همچنین ارائه خدمات اجاره اموال منقول از قبیل ماشین‌آلات منصوبه در آنها و تأسیسات شهرسازی‌ها نخواهد بود.

۱۱- واردات شمش طلا توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱۲- هرگونه انتقال دارایی به/از صندوق‌های سرمایه‌گذاری، موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸، به‌عنوان آورده غیرنقد شرکاء در همان واحدهای سرمایه‌گذاری؛

۱۳- انتقال طلا و مسکوکات طلا به/از صندوق‌های سرمایه‌گذاری، موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸، که دارای مجوز برای سرمایه‌گذاری در طلا و مسکوکات طلا از سازمان بورس و اوراق بهادار می‌باشند؛

۱۴- واردات داروهای پیشگیری و درمانی (انسانی، حیوانی و گیاهی) و کالاهای مصرفی درمانی با تأیید وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهاد کشاورزی حسب مورد؛

۱۵- رادار و تجهیزات کمک ناوبری هوانوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای (پ)، (ت) و (ث) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰ با رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور؛

۱۶- واردات اقلام زیر توسط واحدهای مجاز با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم:

الف- ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای معدنی، کشاورزی و خط تولید صنعتی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت.

ب- ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای راهسازی و ریل‌گذاری.

ج- هواپیما، هلی‌کوپتر، لوکوموتیو و واگن.

۱۷- تجهیزات پزشکی و آزمایشگاهی دانشگاهها و مراکز پژوهشی و تجهیزات و اقلام با کاربرد منحصر نظامی.

ب) خدمات

۱- خدمات پوست‌گیری و خشک‌کردن محصولات کشاورزی فرآوری نشده؛

۲- انواع خدمات درمانی و پیشگیری (انسانی، حیوانی، گیاهی)، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستانها؛

۳- ارائه خدماتی که مابزه‌ا‌ا آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت می‌شود در صورتی که مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیات‌های مستقیم باشد؛

۴- الف) خدمات مالی و اعتباری بانکها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، تعاونی‌های اعتبار و صرافی‌ها که به‌موجب قانون

تأسیس شده یا می‌شوند، یا دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند؛

ب) خدمات واسپاری اشخاص دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

ج) خدمات اعتباری قرض الحسنه صندوق‌های قرض الحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و همچنین صندوق‌های قرض الحسنه که به موجب قانون تأسیس شده یا می‌شوند؛

د) اعطای تسهیلات و صدور ضمانت‌نامه‌ها توسط صندوق‌های حمایتی، سرمایه‌گذاری و بیمه‌ای که به موجب قانون تأسیس شده‌اند در چهارچوب اساسنامه آن‌ها؛

۵- خدمات دفاتر نمایندگی بانکهای خارجی؛

۶- خدمات بیمه مستقیم و اتکایی دارای مجوز فعالیت از بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و همچنین خدمات بیمه محصولات کشاورزی؛

۷- خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس و بازارگردانی و سبده‌گردانی توسط اشخاص دارای مجوز فعالیت از شورای عالی بورس یا سازمان بورس و اوراق بهادار.

۸- بازرگانی یا نقل و انتقال سهام، حق تقدم، سهم‌الشرکه و سایر اوراق بهادار؛

۹- نقل و انتقال واحدهای (unit) سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارای مجوز از بورس اوراق بهادار.

۱۰- خدمات حمل و نقل:

الف - خدمات حمل و نقل عمومی مسافری درون و برون شهری جاده‌ای، ریلی، هوایی و دریایی؛

ب - خدمات حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای، ریلی، هوایی، دریایی و خطوط انتقال لوله‌ای و سیمی؛

ج - خدمات حمل و نقل عبورخارجی کالا (ترانزیت)؛

د- خدمات معاوضه (سواپ) نفت خام و فرآورده‌های نفتی (بنزین، نفت‌گاز، نفت کوره، نفت سفید، گاز مایع و سوخت هوایی)، گاز طبیعی و برق؛

۱۱- خدمات آموزشی و پژوهشی طبق آیین‌نامه‌ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛

۱۲- ارائه خدمات مخابراتی بابت انتقال ترافیک مخابراتی به داخل کشور و ترانزیت ترافیک مخابراتی از طریق شرکت ارتباطات زیرساخت به مشتریان و اپراتورهای خارج از کشور؛

۱۳- ارائه خدمات ناوبری و مخابراتی و سرویس‌های مراقبت از هر هواپیما در پروازهای عبوری، بدون توقف و یا با توقف در ایران که از قلمرو هوایی ایران استفاده می‌کنند.

ماده ۵- موارد زیر از پرداخت مالیات معاف هستند و مالیات خرید نهاده‌های آنها مسترد می‌شود:

الف) صادرات کالاها و خدمات به خارج از کشور یا به مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالاها) و اسناد و مدارک مثبت (در مورد صادرات خدمات)؛

ب) عرضه انواع داروهای درمانی و پیشگیری (انسانی، حیوانی و گیاهی) و کالاهای مصرفی درمانی تولید داخل با تأیید وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا جهاد کشاورزی حسب مورد؛

ج) عرضه ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای معدنی، کشاورزی و خطوط تولید صنعتی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت توسط واحدهای مجاز؛

د) عرضه ماشین‌آلات و تجهیزات سرمایه‌ای راهسازی و ریل‌گذاری توسط واحدهای مجاز؛

ه) عرضه هواپیما، هلیکوپتر، لوکوموتیو و واگن توسط واحدهای مجاز؛

ماده ۶- مالیات پرداختی بابت کالاهای همراه مسافران تبعه کشورهای خارجی که ظرف مدت دو ماه از تاریخ خرید از کشور خارج گردند، در صورتی که جمع مالیات خرید پرداختی آنان کمتر از یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد از محل وصولی‌های جاری، هنگام خروج از کشور با ارائه اسناد و مدارک مثبت، توسط سازمان مسترد می‌گردد.

آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط سازمان ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی می‌رسد.

فصل سوم - مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه

ماده ۷- مأخذ محاسبه مالیات فروش، بهای کالا یا خدمت مندرج در صورتحساب است. در مواردی که صورتحساب موجود نباشد و یا از ارائه آن خودداری شود و یا به موجب اسناد و مدارک مثبت احراز شود که ارزش مندرج در آنها واقعی نیست، مأخذ محاسبه مالیات فروش، ارزش روز کالا یا خدمت به تاریخ روز تعلق می‌باشد.

تبصره - موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات فروش نمی‌باشد:

الف) تخفیفات اعطائی؛

ب) مالیات موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه‌کننده کالا یا ارائه‌دهنده خدمت پرداخت شده است؛

ج) سایر مالیات‌های غیرمستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است؛

د) وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول می‌شود و به حساب درآمد عمومی واریز می‌گردد؛

ه) یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالا یا خدمت عرضه یا ارائه‌شده به اشخاصی که برای عرضه کالا و ارائه خدمات آنان قیمت مصوب تعیین می‌شود، مشروط به آن که مالیات فروش به‌عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد؛

و) کمکهای نقدی یا غیرنقدی و همچنین جبران زیان پرداختی توسط دولت طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آن که مالیات فروش به‌عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

ز) کمکهای پرداختی شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به سازمان‌های آتش‌نشانی طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروط به آن که مالیات متعلق به‌عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

ماده ۸- مأخذ محاسبه مالیات واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی می‌باشد. مالیات مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمی‌شود.

ماده ۹- نرخ مالیات فروش کالاها و یا خدمات به شرح زیر می‌باشد:

الف - کالاهای نفتی:

۱- انواع بنزین و سوخت هواپیما سی درصد (۳۰٪)

۲- نفت گاز و نفت سفید پانزده درصد (۱۵٪)

۳- گاز طبیعی، نفت کوره و گاز مایع ده درصد (۱۰٪)

ب- طلا و پلاتین (اعم از مصنوعات و شمش) سه درصد (۳٪)

ج- سایر کالاها و خدمات نه درصد (۹٪)

ماده ۱۰- مالیات خریدی که مؤدیان برای فعالیت‌های اقتصادی خود به استناد اسناد و مدارک و صورتحساب‌های صادره موضوع این قانون پرداخت می‌نمایند، از مالیات فروش دوره مربوط قابل کسر است. چنانچه در هر دوره مالیات خرید مؤدی بیش از مالیات فروش وی باشد، به حساب اعتبار مالیاتی دوره‌های بعد مؤدی منظور خواهد شد. در صورت تقاضای مؤدی، پس از رسیدگی، مابه‌التفاوت مذکور از محل وصولی‌های جاری سازمان، مسترد خواهد شد.

تبصره ۱- در صورت احراز غیرواقعی بودن معامله براساس اسناد و مدارک مثبت، مالیات خرید معامله مربوط پذیرفته نخواهد شد.

تبصره ۲- مالیات خرید نهاده‌های مربوط به طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دولت قابل پذیرش نبوده و جزء بهای تمام‌شده دارایی منظور می‌گردد.

تبصره ۳- در صورتی که مؤدیان به عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف از مالیات موضوع این قانون اشتغال داشته باشند و یا طبق مقررات این قانون مشمول مالیات نباشند، مالیات خرید آنها قابل تهاتر یا استرداد نمی‌باشد.

تبصره ۴- در صورتی که مؤدیان به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول و معاف از مالیات اشتغال داشته باشند، صرفاً مالیات خرید مربوط به کالاها و خدمات مشمول، قابل کسر و تهاتر خواهد بود.

تبصره ۵- صرفنظر از آنکه مؤدیان به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشند، مالیات خرید مربوطه به ماشین‌آلات خطوط تولید آنها قابل کسر، تهاتر و استرداد خواهد بود.

تبصره ۶- مالیات پرداختی مؤدیان بابت کالاهای نفتی، موضوع بند (الف) ماده (۹) این قانون، در صورتی که به‌عنوان مواد اولیه محصول تولیدی دیگر به‌کار برده شوند، به‌عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش خواهد بود.

تبصره ۷- آن قسمت از مالیات خرید پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل کسر از مالیات‌های وصول شده یا قابل استرداد نیست، به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول موضوع قانون مالیات‌های مستقیم محسوب می‌شود.

تبصره ۸- در صورتی که مؤدی درخواست نماید که مازاد مالیات خرید بر مالیات فروش وی در یک دوره مالیاتی مسترد گردد، اداره امور مالیاتی موظف است حداکثر ظرف مدت دوماه از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد مابه‌التفاوت مذکور از محل وصولی‌های جاری اقدام نماید. در غیراین صورت مشمول خسارتی به میزان دودرصد (۲٪) در ماه از تاریخ درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر خواهد بود.

در مورد صادرات کالاها و خدمات مهلت زمانی برای استرداد مابه‌التفاوت فوق‌الذکر یک ماه تعیین می‌گردد.

آیین‌نامه اجرائی این تبصره در خصوص پذیرش درخواست، نحوه رسیدگی و واریز به حساب مؤدی ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد سازمان به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

تبصره ۹- مالیات خرید سفارتخانه‌ها، مأموریت‌های دیپلماتیک، پستهای کنسولی مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آنها که تبعه دولت جمهوری اسلامی ایران نمی‌باشند، به شرط عمل متقابل و دفاتر سازمان‌های بین‌المللی و اعضای آنان که مقیم جمهوری اسلامی ایران می‌باشند، با ارائه اسناد و مدارک مثبت، قابل استرداد است. نحوه استرداد به‌موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های امور خارجه و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۱- سازمان می‌تواند با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، مالیات بر ارزش افزوده گروه‌های شغلی مؤدیان اشخاص حقیقی مشمول این قانون را که در حلقه آخر زنجیره مالیات بر ارزش افزوده قرار می‌گیرند، براساس میزان فروش و نرخ مالیات بر ارزش افزوده و اعمال ضریب ارزش افزوده فعالیت مربوط تعیین نماید، مشروط بر آنکه مالیات خرید آنها در مراحل قبلی پرداخت شده باشد و حجم فروش سالانه آنها تا حداکثر میزان پنج برابر حد آستانه باشد. ضریب ارزش افزوده هر فعالیت توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق اصناف کشور تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- کارگروه موضوع این ماده مکلف است ضریب ارزش افزوده برای محاسبه مالیات از روش موضوع این ماده را به‌نحوی تعیین نماید که مؤدیان تشویق به نگهداری و ارائه دفاتر و اسناد و مدارک شوند. ضریب ارزش افزوده هر گروه فعالیت، برای هر سال تعیین و اعلام می‌گردد.

تبصره ۲- انتخاب روش مذکور برای مؤدیان موضوع این ماده پس از اعلام سازمان برای یک سال مالی اختیاری خواهد بود.

فصل چهارم- وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث

ماده ۱۲- مؤدیان مکلفند در قبال عرضه کالاها و ارائه خدمات موضوع این قانون، اطلاعات مورد نیاز سازمان را در صورتحساب صادره درج و مالیات متعلق را وصول نمایند. در مواردی که مؤدیان به‌موجب مقررات از سامانه صندوق فروش استفاده می‌کنند، خروجی‌های چاپی صندوق‌های مذکور و همچنین خروجی الکترونیکی یا اطلاعات مندرج در آن، جایگزین صورتحساب خواهد بود.

ماده ۱۳- مؤدیان موضوع این قانون مکلفند حسب مورد، دفاتر قانونی و اسناد و مدارک (اعم از الکترونیکی یا غیر الکترونیکی) را مطابق مقررات قانون مالیات‌های مستقیم برای تعیین مأخذ مشمول مالیات خود تنظیم و نگهداری نمایند و همچنین از صورتحساب‌ها، فرم‌ها، سامانه‌های صندوق فروش و یا سایر وسائل و روشهای نگهداری حساب که توسط سازمان تعیین می‌شود، استفاده نمایند. مؤدیان مذکور مکلفند دفاتر و اسناد و مدارک مذکور را در صورت مراجعه مأموران مالیاتی به آنها ارائه دهند.

تبصره- نحوه ثبت و نگهداری اسناد و مدارک و دفاتر مالی دستگاههای اجرائی که بودجه آنها به‌وسیله دولت تأمین می‌شود و همچنین شهرداری‌ها، سازمان‌های وابسته به آنها و دهیاری‌ها براساس قوانین و مقررات ذی‌ربط خواهد بود.

ماده ۱۴- مؤدیان مکلفند مالیات فروش موضوع این قانون را طبق مقررات این قانون از طرف دیگر معامله وصول کنند و به حساب‌های اعلام‌شده توسط سازمان واریز نمایند.

تبصره ۱- سازمان می‌تواند تمام یا برخی از مؤدیان مشمول این قانون را مکلف نماید مالیات فروش و خرید را همزمان با عرضه و یا دریافت کالا یا ارائه خدمت به‌نحوی که توسط سازمان تعیین می‌گردد به‌صورت برخط، از طریق سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به حساب‌های تعیین شده سازمان یا مؤدی خریدار از محل وصولی‌های جاری حسب مورد واریز نمایند. دستورالعمل این تبصره در رابطه با تعیین مؤدیان مشمول تبصره و نحوه به حساب واریز نمودن مالیات فروش و خرید مؤدیان، با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- سازمان می‌تواند مؤدیان را مکلف نماید مالیات فروش کالاها و خدمات مربوط به فروشندگانی را که سازمان اعلام می‌نماید، در زمان خرید به نام فروشنده به حساب سازمان واریز نمایند. در این صورت مالیات پرداختی مذکور به حساب بستانکاری مالیاتی مؤدی (فروشنده کالا و خدمات) منظور خواهد شد. در غیر این صورت، اعتبار خرید مؤدیان (خریداران کالا و خدمات) قابل پذیرش نخواهد بود.

تبصره ۳- سازمان می‌تواند بنا به درخواست مؤدیان، به آنها اجازه دهد که در زمان خرید کالا و خدمات، مالیات فروش مربوط به فروشندگان کالا و خدماتی که سازمان اعلام می‌نماید را به نام فروشنده به حساب سازمان واریز نمایند. در این صورت، مالیات پرداختی مذکور به حساب بستانکاری مالیاتی مؤدی (فروشنده کالا و خدمات) منظور خواهد شد.

تبصره ۴- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات متعلق موضوع این قانون را در زمان ترخیص قطعی از واردکنندگان کالا وصول و همزمان به حساب‌هایی که بنا به درخواست سازمان نزد خزانه‌داری کل کشور افتتاح و اعلام می‌گردد واریز کند و ضمن درج در پروانه‌های گمرکی و یا فرم‌های مربوط حسب مورد، امکان دسترسی برخط سازمان به اطلاعات مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول مقررات این قانون و پایگاه‌های اطلاعاتی ذی‌ربط را فراهم نماید. واردکنندگان مکلفند در مورد کالای تولیدی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی را که به‌موجب قوانین و مقررات مربوط، تولید داخلی محسوب می‌گردند، در زمان ورود به قلمرو گمرکی اظهار نمایند و گمرک نیز مکلف است مالیات آنها را اخذ و حسب مقررات فوق‌الذکر به حساب سازمان واریز نماید.

آیین‌نامه اجرائی این تبصره با پیشنهاد مشترک سازمان و گمرک جمهوری اسلامی ایران به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد.

تبصره ۵- واردکنندگان خدمات مکلفند مالیات متعلق به خدمات خریداری شده از کشور را محاسبه و پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت و مصرف آن در خارج از کشور باشد، واردکننده خدمت مشمول این حکم نخواهد بود.

ماده ۱۵- خریداران (کارفرمایان و فعالان اقتصادی) در صورتی که در زمان خرید کالا و خدمات مشمول مالیات از پرداخت مالیات به مؤدیان طرف معامله استنکاف نمایند، سازمان می‌تواند حسب درخواست مؤدی و با ارائه اسناد و مدارک مثبت توسط وی و پس از ابلاغ مراتب به خریداران مستنکف، از طریق عملیات اجرائی مالیات و جرائم متعلق شامل جریمه تأخیر و جریمه عملیات اجرائی را وصول و به نام مؤدی به حساب‌های مربوطه پرداخت نمایند.

حکم این ماده رافع مسؤولیت مؤدیان نسبت به انجام اقدامات لازم برای وصول مالیات متعلق و پرداخت آن و همچنین اجرای سایر مقررات این قانون نخواهد بود. در هر صورت اشخاص مذکور با مؤدیان متضامناً مسؤول پرداخت مالیات و جرائم متعلق خواهند بود.

ماده ۱۶- در طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی که از منابع بودجه عمومی دولت و منابع داخلی استفاده می‌شود، کارفرما مکلف است مالیات فروش را حداکثر تا پایان ماه بعد از تاریخ پرداخت علی‌الحساب و یا صورت وضعیت یا صورتحساب حسب مورد، به حساب سازمان واریز نماید. پیمانکاران و مهندسين مشاور و تأمین‌کنندگان کالاهای طرحهای مذکور در رابطه با پرداخت مالیات و جریمه‌های مربوط مسؤولیتی نخواهند داشت.

تبصره ۱- در شرکت‌های بخش دولتی و خصوصی در طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای موضوع این ماده، کارفرمای بخش دولتی موظف است به نسبت سهم مالکیت خود در طرح مذکور نسبت به پرداخت مالیات متعلق موضوع این ماده اقدام نماید.

تبصره ۲- در صورت عدم پرداخت کارفرما، خزانه‌داری کل کشور مکلف است، حسب اعلام سازمان، از حساب آنها نزد خزانه یا در اولین تخصیص، حسب مورد نسبت به برداشت میزان بدهی از حساب دستگاه اجرائی ذی‌ربط اقدام کند.

ماده ۱۷- سازمان می‌تواند با موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی دوره‌های مالیاتی تسلیم اظهارنامه و یا زمان پرداخت مالیات برخی از مؤدیان را با توجه به نوع و حجم فعالیت، کاهش یا افزایش دهد، مشروط بر آن که تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه عملیات الکترونیکی سازمان و حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار اطلاع‌رسانی عمومی شود.

ماده ۱۸- مؤدیان مکلفند اظهارنامه هر دوره مالیاتی را حداکثر تا پایان ماه بعد از انقضای دوره مربوط، به ترتیب مقرر در این قانون تسلیم و مالیات بر ارزش افزوده را ظرف مهلت مذکور به حساب‌های تعیین‌شده سازمان نزد خزانه‌داری کل کشور، واریز نمایند. در مورد قراردادهای پیمانکاری، مهلت پرداخت مالیات بر ارزش افزوده تا پایان دوره مالیاتی بعد از دوره مربوطه خواهد بود.

چنانچه مؤدیان در تکمیل اظهارنامه تسلیمی مرتکب اشتباهی شده باشند، می‌توانند حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به ارائه اظهارنامه اصلاحی با استناد به اسناد و مدارک، اقدام نمایند. در هر صورت سررسید پرداخت مالیات کماکان مطابق صدر ماده خواهد بود.

تبصره ۱- برای اشخاص حقیقی که بیش از یک محل شغلی مستقل دارند، تسلیم اظهارنامه و پرداخت مالیات برای هر محل شغلی به‌طور جداگانه الزامی است. سازمان می‌تواند مؤدیان فوق را مکلف به تسلیم اظهارنامه واحد نماید.

تبصره ۲- در شرکت‌های مدنی، اعم از اختیاری و قهری، اشخاص حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود یک نفر را به‌عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت‌نام، تسلیم اظهارنامه واحد و پرداخت مالیات توسط مشارالیه به نمایندگی شرکا انجام خواهد شد.

تبصره ۳- در مورد کارگاهها و واحدهای تولیدی، خدماتی و بازرگانی که نوع فعالیت آنها ایجاد دفتر، فروشگاه یا شعبه در بیش از یک محل را اقتضاء نماید، مکلفند یک اظهارنامه به اداره امور مالیاتی محل فعالیت اصلی تسلیم نمایند.

تبصره ۴- برای مؤدیانی که محل ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت از لحاظ تسلیم اظهارنامه و سایر امور مالیاتی مناط اعتبار خواهد بود. در صورتی که مؤدی محلهای متعدد برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آنها را

برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید. در غیر این صورت، سازمان یکی از محل‌های سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به مؤدی اعلام خواهد کرد.

ماده ۱۹- در مواردی که سازمان جهت رسیدگی به اظهارنامه یا بررسی میزان معاملات به مؤدیان و متعاملین مراجعه و دفاتر و اسناد و مدارک آنها را درخواست می‌نمایند، اشخاص مذکور مکلف به ارائه دفاتر و اسناد و مدارک مربوط درخواستی حسب مورد می‌باشند.

ماده ۲۰- در مورد اشخاص حقوقی که منحل می‌شوند تا زمان تصفیه، شخص حقوقی کماکان مؤدی محسوب می‌شود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون خواهند بود.

ماده ۲۱- در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا زمان انتقال، مسئولیت اجرای مقررات و تمامی تکالیف دوره‌های مالیاتی مربوط از جمله تسلیم اظهارنامه، صدور صورتحساب و سایر مقررات را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۲۲- مالیات بر ارزش افزوده به‌عنوان امانت در اختیار مؤدی می‌باشد و جزء درآمد و اموال وی محسوب نمی‌گردد. جریمه‌های متعلق بر مالیات یادشده در موارد ورشکستگی به جز مستثنیات دین، حق تقدم بر سایر بدهیها خواهد داشت.

فصل پنجم- ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۳- ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استان‌ها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد و پس از تأیید آن سازمان قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۲۴- به سازمان اجازه داده می‌شود تا دودرصد (۲٪) مجوزهای استخدامی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد از بین دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط، بدون انتشار آگهی و برگزاری آزمون به استخدام درآورد.

ماده ۲۵- سازمان با توجه به نوع فعالیت، حجم فعالیت (حد آستانه)، منطقه جغرافیایی و یا تلفیقی از آنها، مؤدیان مشمول این قانون را برای اجرای قانون، فراخوان و ثبت نام می‌نماید. دستورالعمل اجرائی فراخوان و نحوه ثبت‌نام توسط سازمان تهیه و اعلام خواهد شد. سازمان مکلف است اعمال تغییرات موضوع این ماده را که منجر به افزایش یا کاهش تعداد مؤدیان خواهد شد سه‌ماه قبل از اجراء برای اطلاع عموم از طریق حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور و سامانه عملیات الکترونیکی سازمان برای اجراء در دوره یا دوره‌های بعد اعلام نماید.

تبصره ۱- سازمان مجاز است با ثبت نام اختیاری اشخاص حقیقی یا حقوقی که فراخوان نشده‌اند موافقت نماید. در این صورت، اشخاص مذکور حداقل تا پنج سال حق خروج از نظام مالیات بر ارزش افزوده را نخواهند داشت.

تبصره ۲- فراخوان‌هایی که در اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ و اصلاحات بعدی آن اعلام شده است، کماکان به قوت خود باقی است.

ماده ۲۶- مؤدیان مشمول اجرای این قانون مکلفند به ترتیبی که سازمان تعیین و اعلام می‌نماید نسبت به ثبت‌نام اقدام نمایند. سازمان موظف است پس از احراز شرایط مؤدیانی که ثبت‌نام نموده‌اند، گواهی ثبت‌نام صادر نماید.

در صورت سلب احراز شرایط مذکور از جمله عدم شناسایی مؤدی در نشانی قانونی اعلام شده، صدور صورتحساب
غیرواقعی و اظهار معاملات صوری، سازمان مکلف است نسبت به ابطال گواهی ثبت نام مؤدی اقدام نماید.
سازمان مکلف است همزمان با صدور یا ابطال گواهی ثبت نام مراتب را جهت اطلاع عموم در سامانه عملیات
الکترونیکی سازمان درج نماید.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند گواهی ثبت نام را از اداره امور مالیاتی مربوط اخذ نمایند. اشخاص حقیقی
موظفند گواهی مذکور را در محل فعالیت در مکان قابل مشاهده برای عموم نصب نمایند.
اشخاص حقوقی موظفند گواهی مذکور را در محل فعالیت اصلی نصب و در صورت داشتن سامانه الکترونیکی از
طریق سامانه الکترونیکی در معرض نمایش عموم قرار دهند.

تبصره ۲- مؤدیان موظفند در صورت خاتمه یا تغییر فعالیت شغلی، ظرف یک هفته مراتب را به سازمان اعلام نمایند و
در این صورت پس از احراز موضوع توسط سازمان، گواهی ثبت نام مؤدی حسب مورد لغو یا اصلاح و در سامانه عملیات
الکترونیکی سازمان درج می نماید.

تبصره ۳- سازمان مکلف است امکانات لازم برای استعلام صحت ثبت نام مؤدیان را به شیوه مناسب از جمله به صورت
برخط یا با پیام کوتاه فراهم نماید.

ماده ۲۷- سازمان مجاز است در اجرای مقررات این قانون، از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذی صلاح به استثنای
امور مربوط به تشخیص، دادرسی، مطالبه و وصول مالیات، استفاده نماید. در صورت استفاده از خدمات اشخاص فوق الذکر،
پرداخت حق الزحمه به عهده سازمان خواهد بود. در این صورت، اشخاص مذکور مجاز نخواهند بود همزمان به مؤدیان مذکور،
خدمات مالی و مشاوره‌ای ارائه نمایند.

شرایط استفاده، نحوه انجام دادن تکالیف و سایر موارد اجرائی موضوع این قانون و تعیین حق الزحمه خدمات طبق
آیین نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان تهیه می شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

ماده ۲۸- سازمان می تواند نسبت به مؤدیانی که قادر به پرداخت بدهی مالیاتی خود اعم از اصل و جریمه به طور یکجا
نیستند از تاریخ قطعیت مالیات حداکثر به مدت یک سال تقسیط نماید.

تبصره- تاریخ قطعیت در مورد مالیات ابرازی، تاریخ انقضای سررسید پرداخت مالیات است. در سایر موارد تاریخ ابلاغ
برگ قطعی مالیات ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۲۹- سازمان می تواند رسیدگی و تنظیم گزارش مالیاتی دوره‌های مالیاتی مؤدیان را به سازمان حسابرسی و
مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی واگذار نماید. اشخاص مذکور در صورت پذیرش کار موظفند در
چهارچوب قانون و مقررات مالیات بر ارزش افزوده گزارش رسیدگی مالیاتی را طبق نمونه‌ای که توسط سازمان تعیین می گردد
تنظیم نمایند. در این صورت، پرداخت حق الزحمه به عهده سازمان می باشد.

تبصره- اشخاص مذکور مجاز به ارائه خدمات حسابداری و مشاوره‌ای به مؤدیان مورد رسیدگی نخواهند بود.

ماده ۳۰- سازمان مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون به منظور فراهم نمودن زمینه تحقق
اهداف و مأموریت‌های سازمان و ارتقای سطح انگیزش کارکنان و اجرای صحیح و به موقع قوانین و مقررات مالیاتی، نسبت به

تهیه آیین نامه خاص اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خود اقدام و با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان اداری و استخدامی کشور، پس از تصویب هیأت وزیران اجراء نماید. سازمان در موارد یادشده از شمول قوانین و مقررات عمومی دولت مستثنی است.

بودجه سازمان و واحدهای استانی ذی ربط هر سال به صورت متمرکز در ردیف جداگانه‌ای در قوانین بودجه منظور و به طور صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود و جهت انجام هزینه‌های جاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ستاد سازمان و واحدهای استانی در اختیار سازمان مذکور قرار داده می‌شود.

ماده ۳۱- احکام مربوط به فصول هشتم و نهم باب چهارم و فصل سوم باب پنجم و مواد (۹۷)، (۱۶۱)، (۱۶۲)، (۱۶۹)، (۱۶۹) مکرر، تبصره (۱) ماده (۱۷۷)، (۱۷۸)، (۱۸۱)، (۱۸۲)، (۱۸۶) و تبصره (۱) آن، (۱۹۱)، (۱۹۸)، (۲۰۲)، (۲۱۹)، (۲۳۰)، (۲۳۱)، (۲۳۲)، (۲۳۵)، (۲۳۸)، (۲۳۹)، (۲۴۳)، (۲۵۷)، (۲۷۴) لغایت (۲۷۹) قانون مالیات‌های مستقیم در مورد مالیات‌های این قانون جاری است. در مواردی که احکام فوق‌الذکر در خصوص درآمد مشمول مالیات باشد، در مورد مالیات بر ارزش افزوده نسبت به مأخذ محاسبه مالیات جاری خواهد بود.

تبصره- به سازمان اجازه داده می‌شود به منظور رسیدگی به پرونده‌های قابل طرح این قانون در شورای عالی مالیاتی، تعداد شعب شورای مذکور را به دو برابر افزایش دهد.

فصل ششم - مالیات‌های سبز و سلامت

ماده ۳۲- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی که به تشخیص سازمان حفاظت محیط‌زیست، حد مجاز و استانداردهای حفاظت محیط‌زیست را رعایت نمی‌کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که برای آنها تعیین می‌شود نسبت به رفع آلاینده‌گی خود اقدام ننمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلاینده‌گی با نرخهای نیم‌درصد (۰,۵٪)، یک‌درصد (۱٪) و یک‌ونیم‌درصد (۱,۵٪) به مأخذ فروش یا درآمد ارائه خدمات حسب مورد مشمول مالیات سبز خواهند شد. این حکم در مورد واحدهای تولیدکننده کالاها و خدمات معاف و غیرمعاف و صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری- صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی نیز جاری است.

معیارهای لازم برای نحوه تعیین مهلت زمان رفع آلاینده‌گی واحدها و نیز سطح‌بندی میزان آلاینده‌گی واحدهای یادشده حداکثر ظرف مدت سه‌ماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- در صورتی که واحدهای تولیدی و صنعتی دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند مالیات سبز صرفاً و حسب مورد از فروش یا درآمد ارائه خدمات خطوط آلاینده مطالبه و وصول خواهد شد.

تبصره ۲- چنانچه واحدهای تولیدی و صنعتی مبادرت به تولید کارمزدی نمایند، درآمد خدمات تولید کارمزدی با پنج برابر نرخهای این ماده مشمول مالیات سبز خواهد شد. شرکت‌هایی که در زنجیره تولید پنج فرآورده نفتی (بنزین، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز و سوخت هواپیما)، گاز طبیعی و برق قرار دارند، درآمد خدمات تولید کارمزدی آنها با ضوابط و نرخهایی معادل صدر این ماده مشمول مالیات خواهد شد.

تبصره ۳- سازمان حفاظت محیط‌زیست مکلف است حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده و سطح آلاینده‌گی آنها را ایجاد و امکان امکان دسترسی برخط (آنلاین) را برای سازمان فراهم کند. تاریخ شمول مالیات سبز از ابتدای دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام و درج نام واحدهای آلاینده در پایگاه مذکور خواهد بود. در صورت کاهش سطح یا رفع کامل آلاینده‌گی، واحدهای مذکور از ابتدای دوره مالیاتی تاریخ اعلام و در صورت افزایش سطح آلاینده‌گی از ابتدای دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام و درج مراتب در پایگاه یادشده به ترتیب مشمول مالیات سبز متناسب با سطح جدید آلاینده‌گی و یا خروج از شمول مالیات این ماده خواهند بود.

سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، مبنی بر کاهش سطح و یا رفع آلاینده‌گی، نظر خود را به واحد آلاینده اعلام نموده و در صورت تغییر، مراتب را به ترتیب فوق‌الذکر به سازمان اعلام نماید.

تبصره ۴- سرمایه‌گذاری که به منظور رفع یا کاهش آلاینده‌گی واحدهای آلاینده و یا مخرب محیط‌زیست انجام می‌شود در صورت تأیید رفع یا کاهش آلاینده‌گی توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست، در سال اول یا سالهای بعد قابل استهلاک خواهد بود. سایر هزینه‌های انجام‌شده بابت رفع یا کاهش آلاینده‌گی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی خواهد شد.

موتور سیکلت		وسائط نقلیه سنگین		وانت تک‌کابین و خودروی سواری با شماره‌گذاری عمومی		سواری و وانت دوکابین		شرح
وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	وارداتی	تولید داخلی	رتبه انرژی
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	A
۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	B
۰/۵	۰/۲۵	۰	۰	۰/۴	۰/۲	۱	۰/۵	C
۱/۵	۰/۵	۰/۲	۰/۱	۰/۸	۰/۴	۳	۱	D
۲/۵	۱	۰/۴	۰/۲	۱/۶	۰/۸	۵	۲	E
۳/۵	۱/۵	۰/۶	۰/۴	۲/۴	۱/۲	۷	۳	F
۵	۲/۵	۰/۸	۰/۶	۳	۱/۵	۹	۵	G

تبصره ۵- در صورتی که نیروگاههای تولید برق در مقاطع خاصی از سال با درخواست دولت، مجبور به استفاده از سوخت نفت کوره و نفت گاز شوند، سازمان حفاظت محیط‌زیست موظف است در مقاطع مذکور، این موضوع را در احتساب شدت، مدت و نوع آلاینده‌گی نیروگاهها لحاظ نماید.

ماده ۳۳- شماره‌گذاری انواع وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) حسب مورد براساس میزان انتشار دی‌اکسیدکربن به‌ازای هر کیلومتر پیمایش، درج شده در برچسب انرژی (طبق تعریف سازمان ملی استاندارد ایران)، به مأخذ قیمت فروش کارخانه در مورد تولید داخلی یا مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهای وارداتی طبق نرخهای مندرج در جدول زیر مشمول مالیات است:

قیمت فروش انواع وسائط نقلیه تولید داخل و وارداتی که مبنای محاسبه مالیات موضوع این ماده قرار می‌گیرد، هر سال تا پایان دی‌ماه براساس آخرین مدل و با توجه به مآخذ مذکور، توسط سازمان تعیین و برای اجراء در سال بعد اعلام خواهد شد. مآخذ مذکور برای وسائط نقلیه وارداتی از تاریخ ابلاغ قابل اجراء می‌باشد. این مهلت زمانی برای انواع وسائط نقلیه جدیدی که بعد از تاریخ مذکور تولید آنها شروع یا به کشور وارد می‌شود لازم‌الرعایه نمی‌باشد.

تبصره ۱- انواع وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) تمام (فول) هیبرید پلاگین و برقی به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان ملی استاندارد ایران، فهرست وسائط نقلیه تولید داخل و وارداتی را با توجه به میزان انتشار دی‌اکسید کربن، مندرج در برجسب انرژی، تهیه و ظرف مدت سه‌ماه پس از ابلاغ این قانون به صورت برخط به سازمان اعلام نماید و به اطلاع عموم برساند. همچنین وزارت مذکور موظف است تغییرات فهرست فوق را به صورت برخط به سازمان اعلام کند و به اطلاع عموم برساند. تبصره ۳- در صورتی که برای یک یا چند نوع از وسائط نقلیه موضوع این ماده برجسب انرژی تعیین و اعلام نشده باشد، وسائط نقلیه مذکور حسب مورد با نرخ ردیف G جدول موضوع این ماده و به مآخذ صدر ماده مشمول مالیات شماره گذاری می‌شوند.

تبصره ۴- اشخاص حقوقی واردکننده و تولیدکنندگان انواع وسائط نقلیه موضوع این ماده مکلفند مالیات مذکور را در تاریخ فروش با درج در اسناد فروش از خریداران دریافت نمایند و اظهارنامه مربوط به مالیات شماره‌گذاری و همچنین مشخصات دقیق وسائط نقلیه فروخته‌شده هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد مطابق فرم نمونه سازمان از طریق سامانه عملیات الکترونیکی سازمان تسلیم و مالیات مذکور را پرداخت نمایند. مؤدیان موضوع این ماده در صورت عدم پرداخت مالیات مذکور در مهلت مقرر علاوه بر پرداخت اصل مالیات، مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان بیست درصد (۲۰٪) مالیات موضوع این ماده و در صورت تأخیر در پرداخت آن، مشمول جریمه‌های موضوع ماده (۴۸) خواهند بود.

تبصره ۵- اشخاص حقیقی واردکننده وسائط نقلیه مکلفند قبل از شماره‌گذاری با مراجعه به ادارات امور مالیاتی ذی‌ربط مالیات متعلق را به ترتیبی که سازمان تعیین می‌نماید پرداخت کنند. شماره‌گذاری وسائط نقلیه وارداتی مذکور منوط به پرداخت مالیات شماره‌گذاری خواهد بود.

تبصره ۶- شماره‌گذاری وسائط نقلیه اختصاصی (نیروهای نظامی و انتظامی) نیز مشمول این ماده می‌باشد.

تبصره ۷- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره‌گذاری وسائط نقلیه واردشده توسط اشخاص حقیقی، گواهی پرداخت مالیات را کنترل و از شماره‌گذاری وسائط نقلیه‌ای که مالیات آنها پرداخت نشده است، خودداری نماید.

ماده ۳۴- وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) به شرح ذیل مشمول مالیات سالانه آلاینده‌گی می‌باشند:

الف- مآخذ محاسبه مالیات سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه، مآخذ مذکور در ماده (۳۳) این قانون می‌باشد. مآخذ محاسبه برای وسائط نقلیه‌ای که سال مدل آنها پنج سال پیش از سال اجراء این قانون باشد، شصت درصد (۶۰٪) مآخذ مذکور خواهد بود. در مورد خودروهایی که تولید آنها متوقف می‌شود، مآخذ محاسبه توسط سازمان و متناسب با آخرین مدل ساخته شده تعیین می‌گردد.

ب- نرخ مالیات سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه تا ده سال بعد از سال مدل وسیله نقلیه مذکور معادل یک‌دهم نرخهای مندرج در جدول ماده (۳۳) خواهد بود. پس از سال دهم هر سال، به میزان ده درصد (۱۰٪) به نرخ پایه مالیات آلاینده‌گی وسائط نقلیه مذکور اضافه می‌شود و حداکثر به دو برابر نرخ پایه مالیات آلاینده‌گی افزایش می‌یابد.

تبصره ۱- وسائط نقلیه‌ای که نرخ مالیات آنها در جداول ذیل ماده (۳۳) صفر می‌باشد، تا سپری‌شدن پنج سال از سال مدل وسائط نقلیه از پرداخت مالیات سالانه آلاینده‌گی معاف می‌باشند و پس از آن، وسائط نقلیه سنگین با نرخ معادل یک‌دهم نرخهای مندرج در ردیف D جدول ماده (۳۳) و سایر وسائط نقلیه با نرخ معادل یک‌دهم نرخهای مندرج در ردیف C جدول مذکور مشمول مالیات سالانه آلاینده‌گی می‌باشند.

تبصره ۲- چنانچه مالکیت وسائط نقلیه مذکور پس از سال مدل تغییر نماید، پرداخت مالیات سالانه آلاینده‌گی موضوع این ماده از سال انتقال برعهده مالک جدید خواهد بود.

تبصره ۳- وسائط نقلیه‌ای که گواهی اسقاط دارند، در سال مربوط مشمول مالیات موضوع این ماده نمی‌باشند.

تبصره ۴- وسائط نقلیه‌ای که قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون شماره‌گذاری شده‌اند نیز مشمول مقررات موضوع این ماده می‌باشند.

تبصره ۵- مالکان وسائط نقلیه مکلفند مالیات سالانه آلاینده‌گی هر سال را تا پایان همان سال پرداخت نمایند.

تبصره ۶- ارائه خدمات نسبت به وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) توسط ادارات راهنمایی و رانندگی در مورد تعویض پلاک و توسط دفاتر اسناد رسمی در مورد تنظیم اسناد رسمی، منوط به تصفیه بدهی مالکان نسبت به وسائط نقلیه مورد معامله و همچنین نسبت به پرداخت بدهی سایر وسائط نقلیه آنان خواهد بود.

سازمان امور مالیاتی مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیک صدور گواهی پرداخت مالیات سالانه آلاینده‌گی وسائط نقلیه، امکان صدور الکترونیکی مفصای حساب سالانه وسائط نقلیه را برای مجامع مذکور و مالکان فراهم نماید. تصفیه بدهی سایر وسائط نقلیه مالکان منوط به ایجاد سامانه مذکور توسط سازمان خواهد بود.

تبصره ۷- پرداخت مالیات هر سال حداکثر تا پایان همان سال موجب برخورداری از تخفیف به میزان بیست درصد (۲۰٪) مالیات سالانه آلاینده‌گی خواهد شد.

تبصره ۸- پرداخت مالیات پس از موعد مقرر مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل بیست درصد (۲۰٪) مالیات سالانه آلاینده‌گی خواهد بود و در صورت تأخیر بیش از یک‌ماه، علاوه بر جریمه مذکور مشمول جریمه‌ای معادل دودرصد (۲٪) مالیات سالانه آلاینده‌گی به‌ازای هر ماه نسبت به مدت تأخیر خواهد بود.

تبصره ۹- چنانچه مالک یا مالکین وسائط نقلیه (سبک، سنگین و موتورسیکلت) از پرداخت مالیات موضوع این ماده به مدت پنج سال از سال مالکیت، خودداری نمایند و یا مبلغ مالیات و جریمه متعلق آنها از پنج درصد (۵٪) نصاب معاملات کوچک بیشتر باشد، سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند نسبت به مطالبه قطعی مالیات سنوات پرداخت نشده و وصول آن بر حسب فصل نهم باب چهارم قانون مالیات‌های مستقیم اقدام نماید.

تبصره ۱۰- تمام درآمدهای حاصل از وصول مالیات موضوع این فصل مشمول کسر وجوه موضوع تبصره ماده (۴۵) این قانون خواهد بود.

تبصره ۱۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و شهرداری‌ها مکلفند امکان دسترسی برخط (آنلاین) به پایگاه اطلاعات و سائط نقلیه خود را برای سازمان فراهم نمایند.

تبصره ۱۲- سازمان موظف است نسبت به اطلاع‌رسانی در خصوص وظایف و تکالیف مالک یا مالکین و سائط نقلیه به طرق مقتضی از جمله از طریق ارسال پیامک اقدام نماید.

تبصره ۱۳- آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان) و همکاری وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۵- نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام که نهاده اولیه فرآورده‌های نفتی محسوب می‌گردد، از شمول مالیات فروش مستثنی می‌باشد. سایر کالاها، محصولات و مشتقات از نفت حسب مورد مشمول مالیات فروش موضوع ماده (۹) این قانون خواهد بود.

تبصره ۱- مالیات‌های خرید بابت طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت ملی نفت ایران که به موجب قوانین مربوط الزام به ایجاد شده یا می‌شود به‌عنوان بخشی از بهای تمام شده دارایی منظور می‌گردد. سایر مالیات‌های خرید شرکت مزبور حسب مقررات مسترد و یا با درخواست شرکت و تأیید سازمان قابل تهاتر با بدهی مالیات موضوع این قانون مربوط به آن شرکت و شرکت‌های تابعه وزارت نفت خواهد بود.

تبصره ۲- مالیات خرید کالاهای موضوع جزءهای (۱) و (۲) بند (الف) ماده (۹) این قانون در مراحل واردات یا توزیع مجدد آن کالاها توسط مؤدیان قابل کسر از مالیات‌های فروش و یا قابل استرداد به آنها خواهد بود و در سایر موارد به‌عنوان هزینه قابل قبول موضوع تبصره (۷) ماده (۱۰) این قانون محسوب می‌شود.

تبصره ۳- در صورت عرضه بنزین و نفت گاز توسط شرکت‌های غیردولتی دارای مجوز فروش و عرضه به صورت خرده‌فروشی از وزارت نفت، مأخذ محاسبه مالیات فروش مابه‌التفاوت قیمت خرید (با احتساب مالیات موضوع بند (الف) ماده (۹) این قانون) کالاهای فوق از شرکت‌های تابع وزارت نفت یا شرکت‌های پالایشی نفت با قیمت عرضه آن به مصرف‌کننده که به‌عنوان خدمات فروش کالای مزبور محسوب می‌گردد، خواهد بود. در این صورت مالیات خرید کالاهای مزبور به‌عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش نبوده و قابل تهاتر و استرداد نخواهد بود.

تبصره ۴- مأخذ محاسبه مالیات فروش کالاهای نفتی موضوع بند (الف) ماده (۹) این قانون براساس قیمت فروش آنها خواهد بود.

تبصره ۵- در صورت واردات بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکت‌های تابعه)، مالیات فروش آنها در مرحله واردات محاسبه و وصول نخواهد شد و مالیات فروش کالاهای مزبور در مراحل بعدی عرضه حسب مقررات این قانون محاسبه و وصول می‌گردد.

تبصره ۶- آیین‌نامه اجرائی این ماده در خصوص نحوه رسیدگی، مطالبه، تهاتر، استرداد، وصول و واریز به حساب تعیین شده، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی (سازمان) و نفت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۶- انواع سیگار و محصولات دخانی در مبادی تولید و واردات علاوه بر مالیات و عوارض موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷)، مشمول مالیات مقطوع به شرح زیر است:

الف) نرخ مالیات هر پاکت انواع سیگار تولید داخل ده درصد (۱۰٪)، تولید مشترک بیست درصد (۲۰٪) و تولید داخل با نشان بین‌المللی (برند) بیست و پنج درصد (۲۵٪) حسب مورد به قیمت درب کارخانه و وارداتی چهل درصد (۴۰٪) ارزش گمرکی.

ب) نرخ مالیات انواع توتون پیپ و تنباکوی آماده مصرف تولید داخل ده درصد (۱۰٪)، قیمت درب کارخانه و وارداتی چهل درصد (۴۰٪) ارزش گمرکی تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از ابتدای سال لازم‌الاجراء شدن این قانون، امکان دسترسی برخط (آنلاین) سازمان به سامانه اطلاعاتی واردات، تولید و توزیع سیگار و انواع محصولات دخانی را فراهم نماید.

تبصره ۲- تولیدکنندگان انواع سیگار و توتون پیپ و تنباکوی آماده مصرف داخلی مکلفند مالیات فروش موضوع این ماده را با درج در اسناد فروش (صورت‌حساب) از خریداران اخذ و مالیات فروش هر ماه را حداکثر تا پایان ماه بعد به حساب‌های تعیین‌شده توسط سازمان واریز نمایند.

تبصره ۳- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است مالیات موضوع این ماده را قبل از ترخیص از واردکنندگان محصولات مزبور وصول و به روشهایی که سازمان تعیین می‌کند به حساب‌های تعیین‌شده توسط سازمان واریز و اطلاعات اشخاص مشمول این ماده را ارائه نماید.

ماده ۳۷- کالاهای موضوع ماده (۳۶) در صورت صادرات به خارج از کشور مشمول مالیات مقطوع نمی‌باشند و مالیات پرداختی در حلقه‌های قبلی بابت کالاهای مزبور با ارائه اسناد و مدارک مثبت مسترد می‌گردد.

ماده ۳۸- در محاسبه مالیات مقطوع کالاها و خدمات، مالیات بر ارزش افزوده و مالیات‌های موضوع این فصل و موارد مذکور در تبصره ماده (۷) این قانون جز مأخذ محسوب نمی‌شوند.

ماده ۳۹- مالیات موضوع این فصل به‌عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نمی‌گردد و قابل کسر و تهاتر از مالیات بر ارزش افزوده نمی‌باشد.

ماده ۴۰- مالیات‌های پرداخت شده به‌موجب مقررات این فصل به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی پذیرفته می‌شود.

ماده ۴۱- احکام سایر فصول این قانون (به‌استثنای احکام مربوط به نرخ و ترتیبات واریز، حکم ماده (۷) و تبصره آن و فصل دوم این قانون و فصل سوم باب پنجم قانون مالیات‌های مستقیم)، در رابطه با مالیات موضوع این فصل نیز جاری است.

تبصره ۱- عرضه‌کنندگان کالاها و ارائه‌دهندگان خدمات و واردکنندگان و تولیدکنندگان موضوع این فصل از نظر اجرای حکم مقرر در ماده (۱۸) این قانون (تسلیم اظهارنامه) در حکم مؤدی محسوب می‌گردند.

تبصره ۲- مرجع رسیدگی به اختلافات موضوع این فصل، هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع تبصره (۲) ماده (۲۱۶) قانون مالیات‌های مستقیم است.

فصل هفتم - تخصیص، انتقال و توزیع مالیات

ماده ۴۲- مالیات‌ها و جریمه‌های وصول‌شده موضوع این قانون به‌استثنای مالیات‌ها و جرائم موضوع مواد (۳۲)، (۳۳) و (۳۴) به نسبت شصت و هفت درصد (۶۷٪) به‌عنوان سهم درآمد عمومی کشور و سی و سه درصد (۳۳٪) سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- سازمان موظف است ده درصد (۱۰٪) از سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌های موضوع ماده (۹) این قانون را با رعایت ترتیبات قانونی به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) واریز نماید تا صرف توانمندسازی و ارتقای شاخص‌های خدمات شهری و روستایی با اولویت مناطق کمتر توسعه‌یافته براساس دستورالعملی که توسط وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و ابلاغ می‌گردد، نماید.

تبصره ۲- سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها از محل مالیات‌ها و جرائم صدر این ماده پس از کسر وجوه موضوع تبصره ماده (۴۵) بدون واریز به حساب درآمد عمومی به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) و مابقی به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان ذی‌ربط نزد خزانه‌داری کل کشور برای توزیع بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مطابق مقررات ماده (۴۳) واریز می‌شود.

ماده ۴۳- مالیات و جرائم سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، واریزی به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان و حساب تمرکز وجوه وزارت کشور براساس ضرایب و شاخص‌هایی که به‌موجب آیین‌نامه‌ای با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) و اقتصادی و دارایی (سازمان) و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌شود. وزارت کشور و سازمان مکلفند وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد براساس سهم‌های تعیین‌شده به حساب شهرداری‌ها و دهیاری‌ها واریز نمایند.

تبصره ۱- سهم روستاهای فاقد دهیاری به حساب فرمانداری شهرستان مربوطه واریز خواهد شد تا صرف امور عمرانی و آبادانی همان روستا شود.

تبصره ۲- در راستای اجرای احکام این ماده شهرهای جدید تازه تأسیس فاقد شهرداری از نظر موضوع این ماده حسب مورد شهرداری تلقی می‌شوند.

تبصره ۳- دودرصد (۲٪) از سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به‌استثنای سهم مربوط به بند (الف) ماده (۹) این قانون قبل از توزیع استانی برای تأمین منابع مالی مورد نیاز ایجاد زیر ساخت‌های مربوط به مدیریت پسماند و فاضلاب شهرک‌های صنعتی، کمربند سبز در محوطه داخل و اطراف شهرک‌ها و نواحی صنعتی براساس ضرایب و دستورالعملی که وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و به سازمان اعلام می‌کند بین شهرک‌ها و نواحی مربوطه توزیع می‌گردد.

تبصره ۴- هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به‌جز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و اشخاص مذکور در این ماده ممنوع می‌باشد.

تبصره ۵- وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است گزارش عملکرد وجوه توزیع‌شده را هر سه‌ماه یک بار به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و شورای عالی استان‌ها ارائه نماید و به طرق مقتضی به اطلاع عموم برساند.

ماده ۴۴- مالیات و جرائم موضوع مواد (۳۲)، (۳۳) و (۳۴) با رعایت ترتیبات قانونی و پس از واریز به حساب درآمد عمومی به نسبت‌های چهل درصد (۴۰٪)، چهل درصد (۴۰٪) و بیست درصد (۲۰٪) به ترتیب به حساب‌های تمرکز وجوه وزارت کشور، وزارت راه و شهرسازی و صندوق‌های محیط زیست واریز می‌شود تا صرف امور ذیل گردد:

الف) وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) در توسعه و بازسازی حمل و نقل عمومی و تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمران شهرها.

ب) وزارت راه و شهرسازی برای توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل بین‌شهری (جاده‌ای و ریلی).

ج) صندوق ملی محیط زیست در چهارچوب اساسنامه.

ماده ۴۵- مؤدیان مکلفند مالیات‌ها و جرائم متعلق موضوع این قانون را به حساب‌های رابطی که بنا به درخواست سازمان و توسط خزانه‌داری کل کشور افتتاح می‌گردد و از طریق سازمان اعلام می‌گردد، واریز نمایند. سازمان موظف است مالیات و جرائم سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها را با رعایت ترتیبات مقرر تا پانزدهم ماه بعد به حساب‌های تمرکز وجوه ذی‌ربط واریز نماید.

تبصره- سه درصد (۳٪) از وجوه واریزی به حساب‌های موضوع این ماده بابت سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها در حساب مخصوصی نزد خزانه به نام سازمان واریز می‌شود و معادل آن از محل اعتبار اختصاصی که در قوانین بودجه سنواتی منظور می‌گردد در اختیار سازمان مذکور که وظیفه شناسایی، رسیدگی، مطالبه و وصول این وجوه را عهده‌دار می‌باشد، قرار می‌گیرد تا برای تأمین و تعمیر و بازسازی ساختمان و خرید تجهیزات، آموزش و تشویق کارکنان، حسابرسی مؤدیان، اطلاع رسانی و آموزش مؤدیان، تشویق و جایزه به مصرف‌کنندگان و سایر اشخاص که در امر ارائه اطلاعات مالیاتی و وصول مالیات فعالیت می‌کنند هزینه نماید. وجوه پرداختی به استناد این بند به‌عنوان پاداش وصولی از شمول مالیات و کلیه مقررات مغایر مستثنی است.

ماده ۴۶- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالاهای وارداتی که حقوق ورودی آنها وصول می‌شود از محل اعتباراتی که همه‌ساله در قوانین بودجه سنواتی کل کشور منظور می‌شود در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا براساس مقررات ماده (۴۳) این قانون توزیع و هزینه نماید.

فصل هشتم - جریمه‌های مالیاتی

ماده ۴۷- مؤدیان مالیاتی در صورت تخلف از مقررات این قانون در موارد ذیل علاوه بر پرداخت مالیات، مشمول جریمه‌هایی به شرح زیر خواهند بود:

الف- عدم ثبت نام در مهلت مقرر، معادل یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا بیست درصد (۲۰٪) مالیات فروش؛ هر یک که بیشتر باشد، برای هر دوره مالیاتی قبل از دوره ثبت نام یا شناسایی.

ب- عدم تسلیم اظهارنامه از تاریخ ثبت نام یا شناسایی حسب مورد، معادل یک میلیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا بیست درصد (۲۰٪) مالیات بر ارزش افزوده، برای هر دوره مالیاتی، هر یک که بیشتر باشد؛ حکم این بند در مورد فروش (درآمدهای) کالاها و خدمات کتمان شده به شرط احراز نیز جاری خواهد بود.

ج- در صورت عدم ارائه اسناد و مدارک (فروش) معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات فروش نسبت به اسناد و مدارک ارائه نشده؛

د- مؤدیان مکلف به داشتن دفاتر در صورت عدم ارائه دفاتر معادل پانزده درصد (۱۵٪) مالیات فروش.

ه- عدم درج شماره اقتصادی خود یا خریدار (فعالان اقتصادی مکلف به داشتن شماره اقتصادی) در صورتحساب، معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات فروش همان صورتحساب؛

و- صدور و یا استناد به صورتحساب معامله غیرواقعی، معادل صد درصد (۱۰۰٪) مالیات فروش همان صورتحساب.

ز- کتمان تمام یا بخشی از عرضه کالا و ارائه خدمات، معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات فروش معامله کتمان شده؛

ح- استناد به اسناد و مدارک و صورتحساب‌های غیرواقعی منجر به استرداد، علاوه بر وصول اصل مالیات و جریمه‌های متعلق و همچنین اعمال جریمه‌های موضوع ماده (۴۸) این قانون از زمان استرداد، جریمه‌ای معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) وجوه استرداد شده.

ط- دریافت مالیات فروش توسط مؤدیان موضوع این قانون از کالاها و خدمات معاف و همچنین وصول مالیات فروش توسط اشخاص غیرمشمول فراخوان‌های اجرای قانون، علاوه بر وصول مالیات فروش و جریمه تأخیر موضوع ماده (۴۸) این قانون، معادل صد درصد (۱۰۰٪) آن به عنوان جریمه وصول خواهد شد.

تبصره ۱- در صورت اعمال جریمه بند (ز)، جریمه بند (ج) قابل مطالبه نخواهد بود. همچنین، در صورت اعمال جریمه بند (ز)، جریمه اخیر بند (ب) اعمال نخواهد شد.

تبصره ۲- در صورت وصول جریمه بند (الف)، جریمه بند (ب) اعمال نخواهد شد.

ماده ۴۸- تأخیر در پرداخت مالیات‌های موضوع این قانون در مواعید مقرر، موجب تعلق جریمه‌ای به میزان دودرصد (۲٪) در ماه، نسبت به مالیات پرداخت نشده و مدت تأخیر از زمان انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه یا سررسید پرداخت مالیات، هر یک که مقدم باشد، خواهد بود.

فصل نهم - سایر مقررات

ماده ۴۹- حکم ماده (۱۶۰) قانون مالیات‌های مستقیم به مالیات‌های موضوع این قانون تسری می‌یابد و حکم آن در مورد این نوع مالیات‌ها و مالیات‌های مستقیم شامل تاجر ورشکسته می‌باشد.

ماده ۵۰- برقراری هرگونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی، تولیدی و ارائه خدمات که در این قانون تعیین تکلیف شده‌اند (اعم از معاف یا مشمول مالیات) و همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات یا معاف از مالیات موضوع قانون مالیات‌های مستقیم، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد.

تبصره- هزینه، کارمزد و سایر جوهی که از درخواست‌کننده در ازای ارائه مستقیم خدمات خاص و یا فروش کالا، طبق قوانین و مقررات مربوطه دریافت می‌شود و همچنین خسارات و جریمه‌هایی که به موجب قوانین و یا اختیارات قانونی لغونشده دریافت می‌گردد، از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۵۱- مالیات و عوارض ارزش افزوده موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ که تاریخ تعلق آنها قبل از اجرای این قانون می‌باشد، از نظر تعیین مأخذ مشمول مالیات و نرخ مالیات و عوارض، جرائم و تکالیف مؤدیان و مأموران

مالیاتی و نحوه رسیدگی تابع احکام قانون صدرالاشاره می‌باشد، اما در مورد رفع اختلاف با اداره امور مالیاتی، حل اختلاف مالیاتی، قطعیت، وصول، توزیع و تسویه تابع احکام و مقررات این قانون می‌باشد.

ماده ۵۲- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ و همچنین کلیه قوانین و مقررات مغایری که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است لغو می‌شود. مواد و مقررات این قانون تا هنگامی که در قوانین لاحق صریحاً و با ذکر نام، نسخ و یا اصلاح نشده باشد، معتبر خواهد بود.

موارد زیر از شمول این حکم مستثنی می‌باشد:

الف- قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن؛

ب- قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۲؛

ج- عوارض آزادراه‌ها و عوارض موضوع ماده (۱۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۲؛

د- قانون نحوه تأمین هزینه‌های اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن و اتاق تعاون جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۸/۱۱ و اصلاحات بعدی آن؛

ه- مواد (۶۳) و (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و اصلاحات بعدی آن؛

و- ماده واحد قانون اصلاح ماده (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۸؛

ز- قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲؛

ح- قانون تهیه مسکن برای افراد کم درآمد مصوب ۱۳۷۲/۰۶/۹؛

ط- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷؛

ی- قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۵؛

ماده ۵۳- تاریخ اجرای این قانون از ابتدای فروردین دومین سال پس از سال تصویب می‌باشد.

تبصره- تا تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۰۲/۱۷ لازم‌الاجراء می‌باشد.

ماده ۵۴- ماده (۲) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۰۹/۰۷ و اصلاحات بعدی آن از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

عبارت «پنج در هزار» مندرج در ماده (۲) به عبارت یک و نیم درصد (۰,۵٪) اصلاح می‌شود. ط

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه مالیات بر ارزش افزوده تقدیم می‌گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلاً تقدیم نگردیده است

- قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

- با تغییر اساسی
- با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)
- پیش از انقضاء شش ماه بدون تغییر اساسی
- با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می‌باشد.
- نمی‌باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- در لایحه تقدیمی آیین‌نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با اعمال نظر کارشناسی)
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

۳- از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- موضوع و عنوان مشخص دارد

ندارد

دوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد

ندارد

سوم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد

ندارد

ب- ماده ۱۳۶- امضاء مقامات مسؤول را دارد

ندارد

ج- ماده ۱۴۲- لایحه تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحده بوجه با ایراد نمی‌باشد.

بیش از یک موضوع مواد متعدد می‌باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

- لایحه تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

- لایحه تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.
- دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- لایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس (ماهوی)؛

الف- لایحه تقدیمی با قانون آیین نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.
 دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
 نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به ۲ رأی نمایندگان ندارد.
 می شود ۳ دارد.

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- لایحه تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین و همچنین سوابق قانونی مرتبط با این لایحه تا تاریخ ۱۳۹۶/۱/۲۰ به اداره قوانین ارسال نشده است.